

Μεταφράσεις Γ΄ Γυμνασίου
Αρριανού Αλεξάνδρου Ανάβαση

Η μάχη του Γρανικού. Κεφ. 13, 3-7

<p>«Εμοί δοκεῖ, βασιλεῦ, ἀγαθόν εἶναι ἐν τῷ παρόντι καταστροπεδεῦσαι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τῇ ὄχθῃ ὡς ἔχομεν. Οὐ γάρ δοκῶ τούς πολεμίους τολμήσειν ἀνλισθῆναι, πλησίον ἡμῶν λειπομένους πολὺ τῷ πεζῷ καὶ ταύτη παρέξειν τῷ στρατῷ ἔωθεν εὐπετῶς διαβαλεῖν τὸν πόρον· ὑποφθάσομεν γάρ αὐτοὶ περάσαντες πρὶν ἐκείνους ἐς τάξιν καθίστασθαι. Νῦν δε οὐκ ἀκινδύνως μοι δοκοῦμεν ἐπιχειρήσειν τῷ ἔργῳ, ὅτι οὐχ οἷόν τε διὰ τοῦ ποταμοῦ ἄγειν τὸν στρατόν ἐν μετώπῳ. Πολλά μὲν γάρ αὐτοῦ ὄραται βαθέα, αἱ δὲ ὄχθαι αὐταὶ ὄρας ὅτι ὑπερύψηλοι καὶ κρημνώδεις εἰσὶν αἱ αὐτῶν· ἐκβαίνουσιν ἀτάκτως τε οὖν καὶ κατὰ κέρασ, ἐπικείσονται τῶν πολεμίων οἱ ἵππεῖς, ἐς φάλαγγα ξυντεταγμένοι, ἢ περ ἀσθενέστατον· καὶ τὸ πρῶτον σφάλμα ἔς τε τὰ παρόντα χαλεπὸν καὶ ἐς τὴν ὑπὲρ παντός τοῦ πολέμου κρίσιν σφαλερόν».</p> <p>Αλέξανδρος δὲ ἔφη, «ταῦτα μὲν ὦ Παρμενίων, γινώσκω· αἰσχύνομαι δέ, εἰ τὸν μὲν Ἑλλήσποντον διέβην εὐπετῶς, τοῦτο δέ, σμικρὸν ρεῦμα, -οὔτω τῷ ὀνόματι τὸν Γρανικὸν ἐκφυλίσας- εἶρξει ἡμᾶς τὸ μὴ οὐ διαβῆναι ὡς ἔχομεν. Καὶ τοῦτο οὔτε πρὸς Μακεδόνων τῆς δόξης οὔτε πρὸς τῆς ἐμῆς ἐς τούς κινδύνους ὀξύτητος ποιῶμαι· ἀναθαρρήσειν τε δοκῶ τούς Πέρσας <ὡς> ἀξιωμαχοῦς Μακεδόσιν ὄντας, ὅτι οὐδέν ἔπαθον ἐν τῷ παραντίκα ἄξιον τοῦ σφῶν δέους».</p>	<p>Νομίζω, βασιλιά, ὅτι εἶναι καλὸ αὐτὴ τὴ στιγμὴ νὰ στρατοπεδεύσουμε στὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ ὅπως εἴμαστε (οπλισμένοι). Δε νομίζω ὅτι οἱ ἐχθροὶ θὰ τολμήσουν νὰ στρατοπεδεύσουν κοντὰ μας, γιατί υστεροῦν πολὺ στο πεζικό, καὶ γι' αὐτὸ θὰ μπορέσει ὁ στρατὸς τὸ πρῶτὸ νὰ περάσει εύκολα τὸ ποτάμι· θὰ προλάβουμε νὰ περάσουμε πρὶν ἐκεῖνοι νὰ παραταχθοῦν γιὰ μάχη. Τώρα ὁμως νομίζω ὅτι θ' ἀρχίσουμε τὴ διάβαση μὲ κίνδυνο γιατί δεν εἶναι δυνατὸ νὰ οδηγήσουμε μέσα ἀπὸ τὸν ποταμὸ τὸ στρατὸ σε ἐκτεταμένη γραμμὴ. Πολλά μέρη τοῦ ποταμοῦ φαίνονται βαθιά καὶ βλέπεις ὅτι οἱ ὄχθες εἶναι πολὺ ψηλές καὶ μερικὲς ἀπ' αὐτές εἶναι ἀπόκρημνες· καθὼς θὰ βγαίνουμε ἔξω ἀτάκτα καὶ ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλο θὰ μας ἐπιτίθενται οἱ ἵππεῖς τῶν ἐχθρῶν, παραταγμένοι σὲ φάλαγγα, ὅπου ἡ παράταξή μας εἶναι πιο ἀδύνατη· καὶ ἡ πρώτη ἀποτυχία θὰ εἶναι ἐπιζήμια γι' αὐτὴν τὴ στιγμὴ καὶ επικίνδυνη γιὰ τὴν ἐκβάση ὅλου τοῦ πολέμου.</p> <p>Ὁ Αλέξανδρος ὁμως εἶπε, «τὰ ξέρω αὐτὰ Παρμενίων· ντρέπομαι ὁμως, ἀν τὸν μὲν Ἑλλήσποντο πέρασα εύκολα, αὐτὸ ὁμως τὸ μικρὸ ρεῦμα - με τέτοια περιφρονητικὰ λόγια μίλησε γιὰ τὸ Γρανικὸ - θὰ μας ἐμποδίσει νὰ περάσουμε ὅπως εἴμαστε. Κι αὐτὸ δεν ταιριάζει στὴ δόξα τῶν Μακεδόνων οὔτε καὶ στὴ δική μου ὀρημτικότητα πρὸς τοὺς κινδύνους· καὶ νομίζω ὅτι οἱ Πέρσες θὰ πάρουν θάρρος γιατί θὰ νομίσουν ὅτι εἶναι ἱκανοὶ νὰ μάχονται μὲ τοὺς Μακεδόνες γιατί δεν ἔπαθαν τίποτα τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἀντάξιο τοῦ φόβου τους.</p>
---	---

Κεφ 15, 3-5

Και οί μὲν πρῶτοι τῶν Μακεδόνων ξυμμίξαντες

τοῖς Πέρσαις κατεκόπησαν πρὸς αὐτῶν,
γενόμενοι

ἄνδρες ἀγαθοί, ὅσοι γε αὐτῶν μὴ ἀπέκλιναν

πρὸς Ἀλέξανδρον πελάζοντα.

Ἀλέξανδρος γάρ ἤδη πλησίον ἦν,

ἅμα οἱ ἄγων τό κέρας τό δεξιόν,

καί ἐμβάλλει ἐς τοὺς Πέρσας πρῶτος,

ἵνα τεταγμένοι ἦσαν τό πᾶν στίφος τῆς ἵππου

καί αὐτοὶ οἱ ἡγεμόνες τῶν Περσῶν·

καί **ξυνειστήκει** περὶ αὐτόν μάχη καρτερά·

καί ἐν τούτῳ ἄλλαι ἐπ' ἄλλαις τῶν τάξεων τοῖς

Μακεδόσι

διέβαινον **οὐ χαλεπῶς** ἤδη.

Καί ἦν μὲν ἀπὸ τῶν ἵππων ἡ μάχη,

πεζομαχία δέ μάλλον τι ἐώκει.

Εὐνεχόμενοι γάρ ἵπποι τε ἵπποις

καί ἄνδρες ἀνδράσιν ἠγωνίζοντο,

οἱ μὲν, οἱ Μακεδόνες, ἐξῶσαι εἰς ἅπαν ἀπὸ τῆς

ὄχθης

καί Πέρσας ἐς πεδίον βιάσασθαι,

οἰδέ, οἱ Πέρσαι, **εἴρξαι** τε αὐτῶν τὴν ἔκβασιν

καί ἐς ποταμόν αὐθις **ἀπώσασθαι**.

Καί ἐκ τούτου ἐπλεονέκτου ἤδη οἱ σύν

Ἀλεξάνδρῳ

τῇ τε ἄλλῃ ῥώμῃ καί ἐμπειρίᾳ καί ὅτι ἐμάχοντο

ξυστοῖς κρानεῖνοις προς παλτά.

Και οι πρώτοι από τους Μακεδόνες οι οποίοι συγκρούστηκαν

με τους Πέρσες, φονεύτηκαν, **αν και φάνηκαν**

ἄνδρες γενναῖοι, ὅσοι βέβαια ἀπ' αὐτοὺς δεν κατέφυγαν

στον Ἀλέξανδρο που πλησίαζε.

Γιατί ο Ἀλέξανδρος ἦταν ἤδη κοντά

οδηγώντας **μαζί του** τη δεξιά πτέρυγα

και ορμά πρώτος εναντίον των Περσών,

ὅπου εἶχαν παραταχθεῖ ὅλο το πλήθος του ιππικού

και οι ίδιοι οι αρχηγοὶ των Περσῶν·

και γύρω του **εἶχε συναφθεῖ** πεισματώδης μάχη·

και στο μεταξύ το ένα μετά το άλλο τα τάγματα

των Μακεδόνων

περνούσαν **εύκολα** (το ποτάμι).

Και γινόταν βέβαια ἀπὸ τα ἄλογα ἡ μάχη,

έμοιαζε προς περισσότερο με πεζομαχία.

Γιατί συμπλεκόμενοι ἄλογα με ἄλογα

και ἄνδρες με ἄνδρες αγωνίζονταν

αὐτοὶ, οι Μακεδόνες, να απομακρύνουν εντελῶς

ἀπὸ την ὄχθη

προς Πέρσες και να προς απωθήσουν βίαια στον πεδιάδα,

ενώ εκείνοι, οι Πέρσες, **να εμποδίσουν** την ἐξοδό προς

και να προς **σπρώξουν** πάλι στον ποταμό.

Και ἀπὸ τότε πλεονεκτούσαν ἤδη οι στρατιῶτες με τον Ἀλέξανδρο

και για την ἄλλη ἀνδρεία και την ἐμπειρία και

γιατί μάχονταν

με δόρατα φτιαγμένα ἀπὸ ξύλο κρानιάς ἀπέναντι σε μικρά ἀκόντια (των Περσῶν).

Ἡ γενναιότητα του Αλεξάνδρου. Κεφ 15, 5-8

Ἐνθα δὴ καὶ Αλεξάνδρῳ ξυντριβεται τό δόρυ ἐν τῇ μάχῃ·	Τότε λοιπόν το δόρυ του Αλεξάνδρου σπάει στη μάχη·
ὁ δέ ἤτει δόρυ ἕτερον Ἀρέτην, ἀναβολέα τῶν βασιλικῶν·	κι αυτός ζητούσε άλλο δόρυ από τον Αρέτη, που ήταν ένας από τους ιπποκόμους του βασιλιά·
τῷ δέ καὶ αὐτῷ πονουμένῳ συντετριμμένον τό δόρυ ἦν,	αλλά κι αυτού το δόρυ είχε σπάσει τη στιγμή που αγωνιζόταν με κόπο
ὁ δέ τῷ ἡμίσει κεκλασμένου τοῦ δόρατος οὐκ ἀφανῶς ἐμάχετο, καὶ τοῦτο δείξας Αλεξάνδρῳ	κι αυτός με το μισό του σπασμένου δόρατος μαχόταν γενναία, και αφού το έδειξε στον Αλέξανδρο
ἄλλον αἰτεῖν ἐκέλευεν·	τον παρακαλούσε να ζητήσει από άλλον·
Δημάρατος δέ, ἀνήρ Κορίνθιος, τῶν ἀμφ' αὐτόν ἐταίρων,	ο Δημάρατος ο Κορίνθιος, από τους εταίρους γύρω απ' αυτόν
δίδωσιν αὐτῷ τό αὐτοῦ δόρυ.	του δίνει το δόρυ του.
Καί ὅς ἀναλαβῶν καὶ ἰδὼν Μιθριδάτην τόν Δαρείου	Κι αυτός αφού το πήρε και είδε το Μιθριδάτη το γαμπρό του
γαμβρόν πολύ πρό τῶν ἄλλων προῖππεύοντα καί	Δαρείου να προχωρεί έφιππος μπροστά από τους άλλους
ἐπάγοντα ἅμα οἷ ὥσπερ ἐμβολον τῶν ἰππέων	και να οδηγεί μαζί του σε σφηνοειδή παράταξη τους ιππεῖς
ἐξελαύνει καὶ αὐτός πρό τῶν ἄλλων, καὶ παίσας	ορμά κι ίδιος μπροστά από τους άλλους, και αφού χτύπησε
τόν Μιθριδάτην ἐς τό πρόσωπον τῷ δόρατι καταβάλλει.	το Μιθριδάτη στο πρόσωπο με το δόρυ, τον σκοτώνει
Ἐν δέ τούτῳ Ροισάκης μέν ἐπελαύνει τῷ Αλεξάνδρῳ	Σ' αυτή τη στιγμή ο Ροισάκης ορμά κατά του Αλεξάνδρου
καὶ παίζει Αλεξάνδρου τήν κεφαλὴν τῇ κοπίδι·	και χτυπά το κεφάλι του Αλέξανδρου με το (καμπύλο) σπαθί·
καὶ τοῦ μέν κράνους τι ἀπέθραυσε, τήν πληγὴν δέ ἔσχε τό κράνος.	κι απ' το κράνος βέβαια έσπασε ένα κομμάτι, το χτύπημα όμως το ανέκοψε το κράνος.
Καὶ καταβάλλει καὶ τοῦτον Αλέξανδρος παίσας τῷ ξυστῷ διά τοῦ θώρακος ἐς τό στέρον.	Και τον σκοτώνει κι αυτόν ο Αλέξανδρος αφού τον κτύπησε με το δόρυ στο στήθος διαμέσου του θώρακα.
Σπιθριδάτης δέ ἀνετέτατο μέν ἤδη τήν κοπίδα	Ο Σπιθριδάτης όμως είχε σηκώσει ήδη το (καμπύλο) σπαθί
ἐπ' Αλέξανδρον ὄπισθεν, ὑποφθάσας δέ αὐτόν Κλείτος ὁ Δρωπίδου	από πίσω εναντίον του Αλέξανδρου, αλλά ο Κλείτος ο γιος του Δρωπίδη, αφού τον πρόφτασε,
παίζει κατά τοῦ ὤμου καὶ ἀποκόπτει τόν ὤμον τοῦ	τον χτυπά στον ώμο και κόβει τον ώμο του Σπιθριδάτη
Σπιθριδάτου ξύν τῇ κοπίδι·	μαζί με το σπαθί·
καὶ ἐν τούτῳ ἐπεκβαίνοντες κατά τόν ποταμόν αἰ	στο μεταξύ βγαίνοντας έξω από το ποτάμι συνέχεια
τῶν ἰππέων ὅσοις προῦχώρει προσεγίγνοντο τοῖς ἀμφ' Αλέξανδρον.	όσοι από τους ιππεῖς μπορούσαν ενώνονταν μ' αυτούς που ήταν γύρω από τον Αλέξανδρο.

Κεφ. 16, 4-7

<p>Μακεδόνων δέ τῶν μὲν ἑταίρων ἀμφὶ τοὺς εἴκοσι καὶ πέντε ἐν τῇ πρώτῃ προσβολῇ ἀπέθανον· καὶ τούτων χαλκαῖ εἰκόνες ἐν Δίῳ ἑστᾶσιν, Ἀλεξάνδρου κελεύσαντος Λύσιππον ποιῆσαι, ὅσπερ καὶ Ἀλέξανδρον μόνος προκριθεὶς ἐποίει· τῶν δέ ἄλλων ἰππέων ὑπὲρ τοὺς ἐξήκοντα, πεζοὶ δέ ἐς τοὺς τριάκοντα. Καὶ τούτους τῇ ὑστεραίᾳ ἔθαψεν Ἀλέξανδρος ξύν τοῖς ὅπλοις τε καὶ ἄλλῳ κόσμῳ· γονεῦσι δέ αὐτῶν καὶ παισὶ ἀτέλειαν ἔδωκε τῶν τε κατὰ τὴν χώραν καὶ ὅσαι ἄλλαι ἢ τῷ σώματι λειτουργίαι ἢ κατὰ τὰς κτήσεις ἐκάστων εἰσφοραί.</p> <p>Καὶ τῶν τετρωμένων δέ πολλὴν πρόνοιαν ἔσχεν, ἐπελθὼν τε αὐτὸς ἐκάστους καὶ τὰ τραύματα ιδῶν καὶ ὅπως τις ἐτρώθη ἐρόμενος καὶ ὃ τι πράττων παρασχὼν οἱ εἰπεῖν τε καὶ ἀλαζονεύσασθαι.</p> <p>Ὁ δέ καὶ τῶν Περσῶν τοὺς ἡγεμόνας ἔθαψεν· ἔθαψε δέ καὶ τοὺς μισθοφόρους Ἑλλήνας, οἱ ξύν τοῖς πολεμίοις στρατεύοντες ἀπέθανον· ὅσους δέ αὐτῶν αἰχμαλώτους ἔλαβε, τούτους δέ δήσας ἐν πέδαις εἰς Μακεδονίαν ἀπέπεμψεν ἐργάζεσθαι, ὅτι παρὰ τὰ παρὰ τὰ κοινῇ δόξαντα τοῖς Ἑλλησιν Ἑλληνες ὄντες ἐναντία τῇ Ἑλλάδι ἐμάχοντο ὑπὲρ τῶν βαρβάρων. Ἀποπέμπει δέ καὶ εἰς Ἀθήνας τριακοσίας πανοπλίας Περσικὰς ἀνάθημα εἶναι τῇ Ἀθηνᾶ ἐν πόλει· καὶ ἐπίγραμμα ἐπιγραφῆναι ἐκέλευσε τόδε· Ἀλέξανδρος Φιλίππου καὶ οἱ Ἑλληνες πλήν Λακεδαιμονίων ἀπὸ τῶν βαρβάρων τῶν τὴν Ἀσίαν κατοικούντων.</p>	<p>Κι ἀπὸ τους Μακεδόνες, ἀπὸ τους εταίρους γύρω στους εἴκοσι πέντε σκοτώθηκαν κατὰ τὴν πρώτη ἐπίθεση· καὶ χάλκινα ἀγάλματά τους στήθηκαν στο Δίο αφού διέταξε ο Αλέξανδρος το Λύσιππο να τα κατασκευάσει ο οποίος μόνος προτιμήθηκε και κατασκεύαζε τους ανδριάντες του Αλέξανδρου· και ἀπὸ τους ἰππεῖς (σκοτώθηκαν) γύρω στους εξήντα, ενώ ἀπὸ τους πεζοὺς τριάντα. Κι αὐτούς τους ἔθαψε τὴν επομένη ο Αλέξανδρος με τα ὅπλα τους και με ἄλλες στρατιωτικὲς τιμές· στους γονεῖς τους και τα παιδιά τους ἔδωσε ἀπαλλαγὴ ἀπὸ το φόρο των γεωργικῶν προϊόντων και ἀπὸ κάθε ἄλλο ἢ ἀπὸ σωματικὲς υπηρεσίες ἢ ἀπὸ ἐκτακτες συνεισφορὲς ἀνάλογα με τὴν περιουσία του καθενός. Φρόντισε πολὺ και για τους τραυματισμένους αφού επισκέφτηκε ο ἴδιος τον καθένα και εἶδε τα τραύματα και ρωτοῦσε πῶς τραυματίστηκε ο καθένας και τι έκανε επιτρέποντας στον καθένα να διηγηθεῖ και να υπερηφανευτεῖ Ἔθαψε ὁμως και τους ἀρχηγούς των Περσῶν· ἔθαψε και τους μισθοφόρους Ἑλληνες, οι οποίοι σκοτώθηκαν πολεμώντας μαζί με τους εχθρούς· κι ὅσους ἀπ' αὐτούς τους ἔπιασε αἰχμαλώτους, αὐτούς ἀφού τους ἔδεσε με χειροπέδες τους ἔστειλε στη Μακεδονία να καλλιεργούν τὴ γῆ, γιατί παρὰ τις κοινὲς αποφάσεις των Ἑλλήνων, ενώ ἦσαν Ἑλληνες ἐναντίον τῆς Ἑλλάδας μάχονταν ὑπὲρ των βαρβάρων. Στέλνει και στην Ἀθήνα τριακόσιες πανοπλίες περσικὲς ὡς ἀφιέρωμα στην ἀκρόπολη τῆς Ἀθῆνας· και διέταξε να γραφεῖ αὐτὸ το ἐπίγραμμα· Ο Αλέξανδρος ο γιος του Φίλιππου και οι Ἑλληνες εκτὸς ἀπὸ τους Λακεδαιμονίους ἀπὸ τους βαρβάρους που κατοικούν στην Ἀσία.</p>
---	---